

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:

dr. BALOGHY ERNŐ.

Kiadótulajdonos:

BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEKET

és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal vesz fel.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

Művészvilág a vidéken.

Zombor, 1902. július 21.

* A nyári időszakban, a művészi holt szezonban, a mikor a fővárosi színházak szünetelnek és a hangverseny termek üresen állanak, a művészek egy része fölállozza a szüneti pihenést, művészi köruttra indul, hogy a vidék egyes városait művészi előadásokban részesítse.

Valóságos művészi világ van ilyenkor, sok vidéki városban oly művészi előadások folynak le, akár a fővárosban. Valóságos decentralizációja ez a művészet különböző, de mindig érdekes és modern magas nivón álló szép alkotásainak.

Erről jut eszünkbe, hogy is állunk mi a művészi élet dolgában Zomborban?

Sajnálattal tapasztaljuk, hogy a mi városunk teljesen nélkülözi a magasabb művészi előadásokat. A hírneves művészet finomító hullámai nem érik el a mi városunkat. Nem ismerjük a szín- és zeneművészet azon kiváló, hivatott és talentumos művelőit, kiknek hírneve az egész művelt világot bejárja, ha csak fel nem rándulunk Budapestre, vagy el nem megyünk a szerencsésebb vidéki városokba.

Kijelentjük, hogy nem olyan művészi vállalkozásról lesz pár szavunk, mint a minőt pl. most a fővárosi színház kultivál. Épen nem rajongunk az „Örnagy urért” és „Miss Duncan” táncáért, melyek nélkül is igen szép művészi életet lehet képzelni.

Más vidéki városokban, így Szegeden, Aradon, Kassán, Debrecenben, sőt Szabadkán és Ujvidéken is valóságos művészi világ van. Rövid megszakítással majdnem hetenként egyszer-kétszer, más-más hírneves művésztársaság, előkelő színészek, világhírű zeneköltők előadásairól, képzőművészeti tárlatokról veszünk hirt, nekünk megmarad a „tarka színpad.”

Midőn ilyen művészi estélyekről az illető városok ujságjaiban nagy büszkeséggel megírt referádákat olvasunk, szó, a mi szó, de őszinték vagyunk, bevalljuk, egy kissé irigykedünk és szégyeljük

magunkat és önkéntelenül is felmerül a kérdés előttünk, ha más vidéki városoknak van és lehet művészi élete, mért nincs Zombor városának?

Nálunk a művészet terén mindig csönd van, akár a nyári, akár a téli nagy szezonban, mikor a fővárosban művészi események folynak le. A mi városunk a művészetek mappáján ismeretlen és mi megmaradunk szépen, nyugodtan abban a szürke egyhangúságban, mely falusi színezettel bír.

Nagyon különös dolog az, mert erősen meg vagyunk győződve, hogy városunkban megvan minden feltétele a művészeti életnek.

Tulajdonképen más szervezet hiányában a színügyi bizottságnak kellene a kezdeményezést a kezébe venni a művészeti élet fejlesztésére is. Ez a bizottság, elismerjük, jól végzi dolgát: a színi direktor megválasztása, a vele kötendő szerződés fogalmazása, no meg a műsor megállapítása, szóval adminisztrációs tekintetben. Ámde művészi irányító lélek nincs benne és ilyet tőle jelen szervezetében várni nem is lehet, mert végre is ennek a bizottságnak a működése kimerül a zombori színházügy aktaszerű elintézésében. Szóval a színügyi bizottság mai szervezetében nem alkalmas a művészi élet irányítására, a mig olyan albizottsága lesz a városnak, mint akár a gazdasági vagy pénzügyi bizottság; művészi ügyeket közigazgatásilag kezelni nem lehet.

Pedig van finom izlésű, intelligens közönségünk, mely lelkesül a szépművészetekért és szívesen, örömmel élne mind a két szezonban művészi életet.

Vannak továbbá magas izlésű, irányító szellemű vezérférfaink, kik a művészet hódítását, mit Istentől megáldott tehetségek indítanak meg, a közönség felé előkészíthetik, elősegíthetik.

Meg van tehát városunkban egy előkelő művészeti élet megfektetéséhez mind a két főkellék és azért felmerül ismét a kérdés, hogy mért nincs városunkban művészi élet és mért vagyunk mi, más vidéki városokkal szemben, a művészi rangsorban az utolsók közt.

Határozottan kimondjuk, ennek egyedüli oka az, hogy városunk intelligens elemei nem egyesültek a művészetek szeretetében és istápolásában. Érvényesülni kellene itt az „egyesült erővel” mondás igazságának.

Emellett pedig hiányzik eddig a kezdeményező vezérférfiu, ki kitűzné a művészetek ápolása érdekében az egyesülés zászlóját. Csak ki kell adni a jelszót s mi meg vagyunk győződve, hogy művészet pártoló közönségünk alája csoportosul.

Nagyon kívánatos, ha lenne, ha városunkban a művészet pártolására egyesület alakulna. Például szolgálhat erre Szeged város kultúregyesülete, mely színházi, szépművészeti és irodalmi életet teremtett.

Ha a mi városi viszonyainkat mérlegeljük, kiváló szerencsének tartanók, ha előkelőségeink sorából dr. Gozdsu Elek venné avatott kezébe városunk művészeti ügyét és ennek kapcsán egy kultúregyesület szervezését.

A legnagyobb elismeréssel látjuk kitünő működését a zombori szabad Lyceum egyesületnél, mely szép előadásaival gazdag forrásokat nyitott városunkban a nemzeti kultúra minden szép és nemes ágának. Nemes idealizmussal, az egyszerűségnek egész melegével, egész hévvel és férfias erélylyel áll a szabad Lyceum élén.

Eredményekkel kezdte és sikerekkel folytatja a nagy hivatásu egyesület vezetését. Keresve se lehetne találni ily hivatott vezérét a művészetek iránt való szeretetnek, kiegészítve a nagy tudással, melyet dr. Gozdsu Elek a művészetek tanulmányozásával hosszú években át szerzett.

Tudjuk, ismerjük nagy elfoglaltságát az igazságszolgáltatás terén, mégis remélni merjük, hogy az általa annyira ápolott és istápolott művészetek érdekében kiáll a sorompóba és elfogadja városunk jövő művészi irányítását és uttörője, vezére lesz annak nálunk, a mit városunk kultur históriája hálásan fog feljegyezni és ha dr. Gozdsu Elek ezen mozgalomnak az élére állhat, rövid idő alatt

Zombor városát nem kerülnék el a művészi életnek a központból meginduló hullámai, hanem Zombor is számot tenne ezen a téren.

Zombor, 1902. július hó 21.

A régi árvatári ügyek. Természetes dolog, hogy a megyei intéző körök is erősen óhajtsák és arra törekszenek, hogy ez a kérdés végleg lekertüljön a napirendről, és gyorsan megoldassák a *visszkereseti* jog ügye is; a lapunk egyik mult számában erre vonatkozólag felvetett ideát éppen nem tartják helytelennek, sőt elismerik annak célszerűségét. A megyei árvaszék egyéb munkaanyaga éppen a rendezés folytán meglehetősen felszaporodott s így az újlagos tömeges kiküldetések, ez az erő elvonás azonban jelenleg akadályokba ütközik. De terminushoz van kötve a dolog első részének elintézése s most nagy munkát vesz igénybe a községi határozatokra a megyei határozatoknak elkészítése. Ezenfelül, mint megtudtuk, a kiküldött bizottság a visszkereseti jog kérdésével is foglalkozott a helyszínén, nem ugyan oly formában, hogy e tárgyalások alapján a községeknek már ez irányban is lehetett volna végleges határozatot hozni, hanem oly formában, hogy ez a községek részére, a meg vagy meg nem indítandó pereket illetőleg, világos és komoly bázisul szolgálhat. Ha egyes községeknek e tekintetben még felvilágosításokra van szükség, a megyei kormányzat minden egyes esetben szívesen ad támogatást.

Az új cseléd-törvény. A hivatalos lap közli a gazdasági cseléd- és betegségleyezési pénztár kiterjesztéséről szóló törvény életbeléptetésére vonatkozó rendeletet. A főbb részei a következők: Alapító tag az, aki legalább 50 koronát lefizet. Az olyan tag, aki cselédjeért lefizeti a nyugdíjbiztosításra szolgáló tagsági díjat és ennek legfeljebb csak a felét betudja a cseléd bérébe, föl van mentve a cselédje után fizetendő 1 kor. 20 fillértől. A rendes tagok 10 kor. 40 fillér, 5 kor. 72 fillér, 5 kor. 20 fillér és 2 kor. 60 fillért fizetnek, mindezt 20, 10, vagy akár 5 filléres heti részletekben, a szerint, a mely biztosítási ágazatba iratkoznak be. A rendkívüli tagok egy koronát fizetnek. A két első esetben nyugdíj, harmadik esetben bizonyos kor elérésére tőke, negyedik esetben családjuk segélyezésére biztosítják magukat a tagok. Az egy koronával munkájuk során bekövetkező balesetre biztosítanak gyógyítási és eltartási segélyt. A gazda saját elhatározásából cselédjét nyugdíjra biztosíthatja, azt külön kezelik és ha a cseléd tíz évnél előbb hagyja el szolgálatát, csak az esetben kapja meg a tagsági könyvét, ha ő is a törvényben megállapított skála szerint a tett befizetések egy részét megfizeti. Tíz évnél a cseléd nem fizet semmit s nyugdíj-igényt szerzett, minél több időt tölt egy gazdánál, annál kevesebb százalékot fizet. Ez az intézkedés gyakori cselédváltásokat akarja megszüntetni, arra alkalmas is és mint ilyen jelentékeny is. Igen jelentős az a rendelkezés is, mely kötelezőleg elrendeli a gazda részéről azon munkásai biztosítását, akik foglalkozásuknál fogva inkább kivannak téve a baleset veszedelemnek; mint fűtők, etetők szecskavágók; valamint nemes emberbaráti intézkedés, hogy azok a munkások, kik betegség miatt pl. az aratási keresetből kimaradnak, egész 300 koronáig terjedhető segítséggel juttathatók abba a helyzetbe, hogy ne kelljen segítséget

látniok. Külön csoportban fölveheti a pénztár a fölözött kiházasítási és temetkezési egyleteket is, ezzel sok veszendőnek hitt garast juttat vissza azoknak, akik oly nehéz lemondások árán és oly rossz helyen igyekeztek sorsukról gondoskodni. Kiemelendő, hogy ez az intézmény a tagok önkormányzatán épül s Darányi miniszter módját találta annak a keretnek, hogy a szegény munkás-ember résztvehessen a segélypénztárnak igazgatásában.

Dr. Drakulits Pál kongresszusi mandátuma megsemmisített. A karlócai szerb kongresszus a mult pénteki ülésében tárgyalás alá vevén dr. Drakulits Pál és Kupuszarevits Lyubomir kongresszusi mandátumait, azokat megsemmisítette és pedig azon indokból, hogy a választókról összeállított névjegyzék nem tökéletes, ennél fogva a választás megsemmisítésének kimondásával egyben elrendelte azt is, hogy a névjegyzék fenálló jogszabályok pontos betartása mellett újból összeállíttassék és az új választás csakis annak alapján lesz megejthető. Minthogy a kongresszus e hó 19-én bizonytalan időre elnapoltatott, ennél fogva az új választás alkalmasint csakis tavaszra lesz. Érdekes, hogy ezen mandátumok elbírálási vitájából kifolyólag az összes horvátországi önálló pártiak a teremből kivonultak és a kongresszust majdnem abba a helyzetbe juttattak, hogy nem volt határozatképes. Ezen kongresszus a Zomborban levő tanító-képezdét kettéválasztotta, úgy hogy külön intézet lesz ezután a tanítóképezde a tanítónőképezdétől. A felekezeti iskolák főtanfelügyelőjévé Popovits György lett megválasztva, mely állást ez ideig Vukicsevits Gy. Miklós töltötte be ideiglenesen; míg a bács-baranyamegyei egyházmegye tanfelügyelőjévé pedig Gyorgyevits Döme újvidéki felsőbb leányiskolai tanító lett megválasztva, ki a sztapári kerületben dr. Pávlovits Simonnal szemben lett kongresszusi képviselőül megválasztva. A kongresszus a királyi biztos elismerését nyilvánító kézzel lett elnapolva, folyó hó 20-án pedig tünnepi Te Deum volt és a képviselők hazautaztak.

Az állategészségügyi törvény módosítása. Az állategészségügyről szóló 1888. évi törvényeikk egyes intézkedései ellen már régebb idő óta merültek fel panaszok a hazai gazdaközönség körében. Különösen gyakori a panasz a törvény 26-ik szakasza ellen, amely szerint a ragályos betegség gyanúja alatt levő állatokat a hatóságok rendelkezésére le kell bunkóznia. Ez igen gyakran temérdek károkat okozott, eltekintve attól, hogy a ragályos betegségek következtében amugy is igen nagy kárai vannak a gazdáknak. Jász-Nagy-Kun-Szolnok vármegye törvényhatósága most benyújtott kérvényében az állategészségügyről szóló törvény módosítását kéri a képviselőháztól. Több hézag pótlásán kívül ugyanis arra kéri a törvényhozást, hogy mondja ki, hogy a ragályos betegségekben elhullott, illetve lebunkóztott állatok becslés szerinti értékét az állam térítse meg. A bőven megindokolt kérvény bizonyára élénk visszhangra fog kelni nemcsak a képviselőházban, hanem az egész hazai gazdaközönség körében.

Keresztszentelés.

Zombor, 1902. július 20.

Vallásos, szép ünnepet ült városunk híthő róm. kath. közönsége mult vasárnap

délután. Ekkor szentelték fel a zombori új templom keresztjeit. Ezen tünnepélyes alkalomból az újtemplom tornyait zöld tölgygalyakkal és nagy erkélyeit hatalmas nemzeti trikolorokkal díszítették fel.

Az tünnepi egyházi aktus a templom déli oldalán lévő terasszon folyt le, amelyre zászlókkal felékesített zöld galyakból összerótt és fedett emelvény volt elhelyezve. A szentelés iránt nagy érdeklődés nyilvánult, a hívőknek ezrei sereglettek össze a templom előtt, annak környékén, a vármegyeház előtti téren és az Erzsébet-ligetben. Nagy kár, hogy az időjárás nem kedvezett az tünnepélynek. Egész napon át borongós idő volt, délután meg sűrű sötét felhők borították el az eget és a szent aktus kezdetével már megeredtek az ég csatornái és hatalmas nyári záporosó hullott.

Ha sztrike és komor volt is az tünnepeképe, de az arcokon az igaz vallásosság öröme ragyogott, mindenki örvendett, hogy az örök szeretet szent jelképe végre felkerült a tornyokra és ragyogásával a magasból hirdetni fogja a négy égi táj felé messze vidékre városunk közönségének igaz vallásosságát és régi óhajának teljesülését.

Latinovits Pál főispánunkat, ki éppen azért jött városunkba, hogy a keresztszentelés tünnepségén részt vegyen; az építő bizottság következő tagjai hívták meg és kísérték a beszentelés helyére: Falcione Lőrinc, Ódry János, Heindlhofer Róbert, dr. Donoszlovits Vilmos és Latinovits Szaniszló.

Ott voltak: Falcione Lőrinc, az építő bizottság alelnöke, Falcione Gusztáv, Falcione Nándor, dr. Thurszky Zsiga, a gyűjtő bizottság alelnöke, dr. Donoszlovits Vilmos, Ódry János, id. Heindlhofer Róbert, Latinovits Szaniszló s még többen és nagyszámu előkelő bölgyközönség.

Valamivel fél négy óra előtt megjelent a város díszfogátán Messner István apátplébános Hanke Imre polgármesterrel. Kiséretében voltak: Muzsik István, Pfalz Jakab, Agatits Boldizsár zombori káplánok, Huber Lipót teológiai tanár, főszentszéki tlnök, Litvay zombori, Mészáros Pál bezdáni, Csányi István zombori s. lelkészek.

Messner István apátplébános leszállván a hintóról, az újtemplom sekrestyéjébe kísérték. Itt felöltötte a díszes egyházi ornátust és paptársai kíséretében, kik szintén egyházi díszben voltak, kijött az emelvényre.

Hauke Imre polgármester, az építőbizottság elnöke szép beszédben ecsetelte a felszentelés és keresztfeltűzés nagy vallásos jelentőségét és kegyeletes szavakban áldozott azok emlékének, kik az újtemplom építése érdekében a mozgalmat a multban megkezdették és felhívja Latinovits Szaniszlót a templom történetének felolvasására. Latinovits Szaniszló, a memorandum jeles szerzője, messze hallható érces hangon olvasta fel az emlékiratot, melyet lapunk mult számában ismertettünk kivonatban. A már közlötteken kívül magába foglalja még a memorandum, hogy több éven át az építési mozgalom élén dr. Thurszky Zsiga állt, ki nagy fáradsággal, ritka buzgalommal és vallásos lelkesedéssel agítált az újtemplom mellett több ízben szép sikertült gyűjtéseket eszközölt és több ízben küldöttséget vezetett az érsek elébe. Thurszky áldásos működése is nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a zombori kath. hívők régi vágya teljesül.

Itt említjük fel az újtemplom építésének történetéből, hogy az 1860. évben megkezdett

építés a szükséges pénz hiánya miatt 1875. évben be lett szüntetve és azóta Császkai György érsek első zombori bérmálásáig teljesen stagnált.

El volt hagyatva a templom, senki sem gondolt rá, sőt erősen hangoztatták azt, hogy az új templom lerombolandó. De megtört ez különösen a bunyevácok szívós hithűségén és ragaszkodásán, kik a lerombolásról semmit sem akartak tudni és bár felsőbb támogatásban nem részesültek, ragaszkodván régi hő őhajukhoz, küldöttséget alakítottak, a melyhez a zombori iparos osztály is járt és felkérve dr. Thurszky Zsigát a vezetésre, az érseket küldöttség útján arra kérte fel, hogy vegye kezébe az elhanyagolt építés ügyét. A mire az érsek felkérte a küldöttséget, hogy kérelmet egy memorandumban hozzá terjeszték be.

A memorandum elkészítve dr. Thurszky Zsiga vezetése mellett ugyancsak a bunyevácok és iparos osztályból alakult deputáció Kalocsán át is adta a memorandumot és ekkor megígérte az érsek, hogy a templomépítést megkezdeti és nem fogja megengedni lerombolását.

Ezután építő-bizottság alakult, melynek elnöke dr. Thurszky Zsiga, alelnöke Falcione Lőrinc, tagjai pedig: b. e. Zuffa Vince, Odry János, Pekánovits András, Thum Vince, Lang Flórián, Zimmermann Gyula, Ugró Mihály, Veszelyovszky Péter, Kandler József, Jakobsits Mihály, Bosnyák József; pénztárosa: Thum Adolf, jegyzője: Trischler Károly és Rátkó Zsiga voltak.

Ezen bizottság addig is míg az érsek a munkát megkezdte, gyűjtést rendezett, hogy legalább egy kis tőkét gyűjtsön az előleges fenntartási költségekre, a szállási népet felhívta, hogy a templom belsejének 1 méter magasságra való feltöltésére ingyennapszámot adjon és a feltöltés meg is történt, majd pedig a templom épületén, a tetőn és ablakokon a legszükségesebb javításokat azóta és azután is folyton eszközölte, mignem az érsek a munkát, a hívők nagy öröme megkezdte.

Ugyanezen bizottság, midőn a munka időnként szünetelt, újból felkereste küldöttségileg az érseket Kalocsán, majd pedig egy ízben Szántován, a hol időzött és újból kérelmezte a templom tovább építését. Kérése teljesült is, mert jóságos érsekünk újból megkezdte az építést, a minek nyomán a templomboltozása, a régi oszlopok keskenyebbitése, tető tatarozása, majd pedig a templom kifestése fogatosított az akkori építő-bizottság közreműködésével.

Igy jutott eme elhagyott templom azon állapotába, hogy már annak lerombolásáról szó sem lehetett, amit kizárólag bunyevác néptünk ragaszkodása vitt diadalra. Ekkor lehetett a kegyuri bizottságnál levő pénzzel az építést folytatni.

Ez a bizottság az új építés megkezdéséig gondozta a templomot.

A memorandum mellékletét képezi még Zombor város törvényhatósági bizottsága, a városi tisztikar, a városi szakbizottságok, a róm. kath. hitközség lelkészei és személyzetének, a közreműködött derék iparosok névjegyzéke.

A memorandum végén a következő záradék olvasható: Őszentsége XIII. Leo pápa, dicsőségesen uralkodó I. Ferenc József apostoli király, Császkai György kalocsa-bácsi érsek, borsódi és katymári Latinovits Pál a vármegye és Zombor szab. kir. város főispánja, Hauke

Imre polgármester, dr. Drakulits Pál országgyűlési képviselője és Fejér Gyula apát-plébános idejében. A memorandumot Hauke Imre polgármester, az építő-bizottság elnöke és Latinovits Szaniszló az építő-bizottság jegyzője írta alá.

A memorandum felolvasása után a közönség megjelenezte szerzőjét.

Hauke Imre polgármester felkéri erre Meszner István apátot a beszentelési aktus végzésére.

Ezután megkezdődött a beszentelési szertartás. Meszner István apát-plébános mély ábitattal mondta el az előirt imákat és utána szentelt vízzel behintette a keresztek.

A beszentelés után három szép szent beszédet hallottunk. Muzsik István káplán magyar nyelven a következő szent beszédet mondotta:

Muzsik István beszéde.

Keresztény hűvek! A ki azt mondotta egykor maga felől: „Én vagyok a feltámadás és az élet“, ugyanazon Jézus Krisztus felszentelt keresztségi íme itt állanak előttünk. Az egyház imája által lőnek felszentelve eme keresztek, hogy mint szent hittitnek címerei, mint Jézus Krisztus dicsőséges győzelmének zászlai s megváltásunk főnséges jelvényei felállítsanak immár befejezéshez közeledő újtemplom tornyaira.

A kereszt régente a gyalázat fája volt, melyen a világi hatóságok a legelvetemültebb gonosztevőket szokták kivégezni; de mióta a világ Megváltója a kereszten vért ontotta, ez úgy tűnik föl előttünk: mint az isteni szeretet diadaljele, mint a föld legszebb dísz, legértékesebb kincse, mint legbathatósabb fegyver a pokoli sátnak kísértései ellen, mint üdvösségünk győzelmű fegyvere, reménységünk legbiztosabb horgonya, mint legerősebb támogatója mindazoknak, kik e siralomvölgyön keresztül az örökkévalóságba vándorolnak. Csoda-e tehát, hogy hittitk eme legszentebb jelvényét mindenütt látjuk és e szent jelvényt iránt oly nagy tiszteletet tanúsítunk.

Midőn az apostolok Krisztus keresztségéről kezdtek prédikálni, a zsidók megbotránkoztak benne, a pogányok pedig esztelen-ségnek tartották; Krisztus követői pedig kiváló isteni erőt tulajdonítottak a szent keresztnak; erről nevezték el magukat, ezzel jelelték meg magukat, ezt tűzték és tűzik ki maglanc is mindenütt. Krisztus keresztsége a mi büszkeségünk, dicsőségünk és boldogságunk talpköve.

Szerencsétlen elátkozott fa vala az, mely első szüleink bűnét okozá. Szerencsés fának nevezhető azon keresztfa, melyen a világ Megváltójának Jézus Krisztusnak szent teste felfüggesztetett; oltár volt a kereszt, melyen a legártatlanabb isteni bárány az emberi nem bűneiért feláldoztatott; Jézus Krisztus szent-séges vérével pirosított emléke a kereszt, a mely bennünket a Megváltó nagy szeretetére, szenvedésére, halálára és a mi megváltásunkra emlékeztet; áldott egy fa a kereszt, a melyről az egész világra áldás áradt szét.

Hogy mily régi szokás az anyaszent-egyházban a kereszt tisztelete, azt a keresztény-üldözések története eléggé bizonyítja, a honnét tudjuk, hogy a pogányok Krisztus követőit kereszt imádóknak nevezték. S a midőn Krisztus dicső mártyrjai Róma arenáinak vadallatjai elé dobattak; a midőn böhérbárd vagy ützes máglyára hurcoltattak: ott ragyogott mellökön, ott tündöklött kezökben szent hitük záloga a szent kereszt. A szent keresztől merítették erőt küzdelmökben, euyhet kinjaikban. És a midőn Istennek szentelt lelkők folszabadult, tetemeik fölé keresztény társaik a mártíromság palmaága mellé oda tűzték a szent keresztet. A kereszt volt azon összekötő kapocs, mely az itt lent küzdő és ott fent megdicsőült lelkeket egybekapcsolta.

Napjainkban is mindenütt látjuk diszlenni a keresztet. Kereszt ékesíti a templomok büszke kupoláit és égbe nyuló tornyait; keresztnek kell lenni minden oltáron, melyen a vérontás nélküli szentmise-áldozat bemutat-

tik; feszítletek vannak az utcákon, utakon és szántóföldeken; kereszt díszíti a királyok koronáját és a főpapok tiaráját; kereszt díszíti a kiváló polgári erényekkel ékeskedő férfiak mellét; kereszt jelöli kedveseink nyughelyét. És nézzétek nagypénteken, mily ábitattal borul le az egyház szolgálja a kereszt tövéhez biveivel egyetemben, hogy alázatos szívvel halát adjon Istennek a megváltás nagy kegyelméért. Krisztus keresztsége erősítsen bennünket a hitben, lelkesítsen az élet harcában és küzdelmeiben, ha erőnk lankadni kezdene, gyulassza fel lángra szívünkben a szeretet vallásának legfőbb parancsát: az Isten és a felebaráti szeretetet.

Es most keresztény hűveim a mai magasztos ünnepély alkalmából, a midőn Zombor város minden lakójának szíve örömtől van eltelve; a midőn beteljesedni látjuk azt, a mit apáink közül oly sokan nem láthattak, el nem érhettek; a midőn néhány pillanat múlva a 73¹/₂ méter magasságu újtemplomunk tornyain látjuk ragyogni hittitk szent jelvényeit, Krisztus dicsőséges győzelmének zászlait, a szent keresztek: akkor mindenek előtt adjunk alázatos szívvel halát a jóságos isteni Gondviselésnek, hogy ezt megengedte értünk. Ez ünnepélyes alkalommal küldjünk egy fohászt a jó Istenhez mindazokért, kiknek buzgósága, kitartása, lelkesedése és áldozatkészsége Istennek eme leendő hajlékát ennyire juttatta. Isten áldását könyörögjünk le különösen a mi anyyali szívű jó kegyelmes atyánkra, dr. Császkai Györgyre, ki magas kora dacára, oly fáradhatatlanul munkálkodik lelki gyermekeinek üdvéért és boldogságáért és kinek fejedelmi bőkezűsége és atyai szeretete zombori hűvei iránt tette lehetővé azt, hogy a mai napon újtemplomunk kereszt-felszentelési ünnepét megtarthattuk.

Végezetül keresztény hűvek, valahányszor ezen megszentelt keresztekre fogjuk vetni tekintetünket, mindannyiszor jusson esztünkbe a nemzedék Apostolának, szent Pálnak azon mondása: nem adatott más név, melyben az ember üdvözülhetne Jézus névén kívül. Nincs boldogság, nincs üdvösség Jézuson kívül, ki az egész emberi nemért meghalt a kereszten. Amen.

Erre Agatits Boldizsár mondotta a következő bunyevácnyelvű szentbeszédet:

Agatits Boldizsár beszéde.

Keresztény hűvek! Amióta az Isten fia, Jézus Krisztus a Kalvária hegyén a keresztre emeltetett s azon meghalt, azóta lelki üdvösségünket s örök boldogságunkat a kereszt tövében remélhetjük elnyerni. A kereszt régente a gyalázat fája volt, amelyen a világi hatóságok a legmegrögzöttebb, a legalávalóbb bűnösöket, gonosztevőket végezték ki, de mióta a világ Megváltója az emberiség bűneiért azon vért ontotta, mi a keresztet mint az igaz élet forrását, mint üdvösségünk egyedüli remény-horgonyát tiszteljük.

Midőn szt. Fülöp halálos ágyán volt, így szólt a körülállókhoz: Adjátok ide a legkedvesebb könyvem. Nyujtották ezt is, azt is, de ő mind visszautasítá. Erre egyikük kezeibe nyujtá a megfeszített keresztjét. A haldokló szent örömteli arccal, boldogan vevé kezeibe a keresztet s a sok fájdalomtól megtörve, már gyenge hangon szóla: „Ez az igaz könyv, ez vala életemben a legszebb, legkedvesebb könyvem, e könyvvel a kezemben akarok meghalni is.“

Egy jámbor, szentéletű nő egykor kérést intézett lelkiajtjához, mit kell tennie, hogy üdvözülhessen? S ő egy szentképecskét a kereszt alakjával nyujtott kezeibe, melyen e négy szó volt: imádkozzál, dolgozzál, kerüld (a bűnt) és tőrj.

Én is keresztény hűvek ma figyelme-tekbe ajánlom a szent kereszt jelét s mondom nektek, ha egyszer az örök boldogság hazájába akartok jutni, vessetek gyakran tekintetet a szent keresztre, ott látjátok azon az előbb említett négy szót, amelyek szerint éljétek s azok mellett szt. Bernard gyönyörű szavait, mint négy gyöngyöt, melylyel a kereszt négy oldalán felékesítve van: fenn a szeretet, jobboldalon az engedelmisség, balra a türelem s lenn az alázatosság.

A kereszt nekünk a legtanulságosabb prédikáció-szék, iskola.

Jézus szt. keresztjéről kaptak az apostolok s szent hittünknek hirdetői erőt, hogy a zsidó törvényt, a görög bölcseséget, a római erőszakoskodást a szt. evangélium alázatosága alá hajtsák.

Jézus szt. keresztjéről merítették a szt. vértanuk erőt és bátorságot, elszántságot és kitartást, hogy készek és képesek voltak a legrettenetesebb, a leghajmeresztőbb kinzátásokat békeséggel, derült arccal és vidám szívvél elszenvedni szt. hitükért.

Jézus keresztjéről kaptak a szt. hitvallók kitartást, áldozatkészséget s hivatásukban hűséget.

Jézus keresztjéről vettek a szt. szűzek s jámbor életű nők oly erőt, hogy szt. tisztaságukat mindenkoron meg tudták őrizni.

Igen, Jézus keresztje a mi szerencsénknek, a mi boldogságunknak s dicsőségünknek talpköve és forrása. A megtért bűnösnek a kereszt jele és záloga bűnei megbocsátásának; a beteg- és haldoklónak a kereszt vigasza s reménye boldog halhatatlanságának. Még az elhunytakat is kíséri a kereszt örök nyugvóhelyükre s ott áll sirjaik fölött mint őrlék és védelmtük. Legyen tehát nekünk is a kereszt az élet ügyes-bajos dolgaiban erősségünk, e siralom völgyében vigaszunk, a küzdelemben zászlónk s győzelmi jelünk.

Mivel tehát a kereszt (ily üdvös, magasatos tanulságokra) életünk legszebb, legtanulságosabb iskolája, az anyaszentegyház elrendelte, hogy az mint az isteni szeretetnek emlékoszlopa, mint szt. hittünknek szimboluma mindenfelé állítsassék fel. S így látjuk a keresztet nemcsak megszentelt helyeken, hanem mindenütt a hová csak emberi nyom juthat, a merre csak emberi szem láthat. Ime itt előttünk is áll ma két kereszt, amelyeket a mi szeretett nagys. és főt. apát-esperes urunk volt egyes eljőnni és megáldani, hogy felállítsanak újtemplomunk tornyaira s hogy ott a nagy magasságban messze fényeljenek mint szt. hittünknek cimerei, mint az isteni szeretetnek emlékoszlopai, mint utmutatók az ég felé.

S tudjátok-e k. hieim mit könyörgött főt. esperes urunk az egyház által, midőn ma e keresztet megáldotta?

Először azt, hogy e megáldott keresztet erősítsenek meg bennünket a hitben; hisz mindannyian tudjátok, hogy a kereszt megváltásunkra emlékeztet. Így tehát ahányszor csak erre mentek s a felszentelt keresztet néztek, jusson eszetekbe azon nagy és fontos igazság, hogy Jézus minket a keresztben váltott meg az örök kárbaeséstől, s így minden egyes tekintet e szt. keresztet, erősítsen meg benneteket a hitben.

Továbbá imádkozott az egyház által, hogy e megáldott kereszt jó cselekedetekre indítsanak bennünket. S valóban a kereszt azon kimondhatatlan kinokra, szenvedésekre emlékeztet bennünket, melyeket Jézus értünk a keresztben elviselt. A hányzor tehát keresztény hieik e felszentelt keresztet néztek, gondolatok Jézus nagy kinjaira, melyeket irántunk szeretetből elviselt a kereszt, s határozatok el magatokat, hogy szeretét az által viszonozzátok, hogy a jövőben a bűntől tartózkodni fogtok, s csak szentül beszéltek, szentül gondolkodtok s cselekedtek. Ha ezt megteszitek, akkor balálotok óráján a kereszt nagy vigasztalástokra lesz, s nagy örömtökre az ítélet napján, a midőn látni fogjátok Jézust a keresztel a kezében eljőnni itélni elevenek és holtak fölött.

Azután imádkozott ft. esperes urunk az egyház által, hogy e felszentelt keresztet vigasztalásunkra s védelmünkre legyenek. Keresztény hieik, magatok is látjátok, tudjátok, hogy a merre csak tekintünk, mindentűn a fájdalom és szenvedés panaszszavai hangzanak felénk. S hol találunk mi vigasztalást és enyhítetést fájó lelkünknek? Találni fogunk itt e keresztben. E felszen-

telt keresztet eszetekbe fogják hozni, hogy Jézus sokkal többet szenvedett, mint mi valamennyien, s hogy jöllehet Ő Isten fia, Isten mint ember mégis a leggyalázatosabb halállal mult ki. A hányzor tehát erre mentek, s valami nehéz bánat járja át fájó lelketeket, s körülvesz a balsors, ne csüggedjétek a porig, emeljétek fel bizalommal e keresztet szemeitek, s Jézus szenvedéseire és halálára való gondolat meg fog vigasztalni benneteket s erőt ad, hogy szenvedéseiteket, fájó sebeiteket, s a bánatokat békével törjétek.

Végre azt kérte az egyház imája által, hogy a felszentelt keresztet legyenek fegyverünk a testi és lelki ellenségeinkkel szemben.

Ezek látjátok azon kegyelmek, melyekért imádkozott a ft. esperes ur, midőn ma e keresztet felszentelte.

A szent keresztet legyenek tehát nekünk erősítőnk, vándorbotunk, vigasztalónk, üdvözítőnk! Távol legyen tehát ezentul másban dicsekednünk, mint Jézus keresztjében! Amen.

Pfaltz Jakab német nyelvű szent beszédének a következő eszmenete volt:

Pfaltz Jakab beszéde.

Ajtatos keresztények! Ez építmény gyorsan közeledik rendeltetési céljához. Isten, a királyok királya fogja ezt lakni; Isten dicsősége s az emberek boldogsága fog ebben előmozdittatni. Ez újtemplom történetében a mai nap nem kevésbé öröm, mint jelentőség-teljes. Örömteljes, mert a zombori kath. hieik forró óhaja meg teljesedésbe, jelentőség-teljes, mert a mai napon tűzretek fel a keresztet.

A kereszt, a megváltás jele, minden templomra úgy lesz elhelyezve, hogy közéről és távolról emlékezteti az embereket azon végtelen irgalmassági tényre, mely azon befejezést nyert. „Be van fejezve!” mondá Jézus. E felszentelt keresztet a templom magas tornyaira tűzve, távolról és közéről egyaránt hívogatják az embereket, hogy ide jöjjenek, ide az Isten házába, hogy a buban vigaszt, az örömben mértéket, a kételyben megnyugvást és a reményben biztonságot leljenek; ide jöjjen, kinek nincsen hite vagy abban megfoghatkozott, ide, ki a boldogság után való reményt már feladta, ide, ki a boldogság után való reményt már feladta, ide, ki az Isten iránt való szeretetet nem ismeri!

Öröm tölti el keblemet, ha arra gondolok, hogy mi célja lesz e keresztetnek, mert a földi vándornak utmutatóul, a küzdőnek győzelmi jelvényül, a gyengének ép úgy mint az erősnek paizsul fognak szolgálni.

Nem tudod, hogy miért vagy a földön? E felszentelt keresztet a magasból fogják hirdetni, hogy hivatásod Istennek szolgálni e földön s jutalmul hű szolgálatodért örök boldogságot nyerni az égben.

Ha a küzdelem a hármassal ellenséggel heves, e keresztet juttassák eszünkbe Nagy Konstantint, kinek a szent kereszt megjelent e felirattal: „E jelben győzni fogsz!”

S ha a támadások szellemi ellenségeink részéről megkészesednek, a kereszt szolgálva paizsul, azon az ellenség golyói visszapattannak sőt fegyverét is lerakja. Olvastam, hogy egy szarvas nyakán egy táblácskát hordott e felirattal: „Ne bánts, a királyé vagyok!” Egy vadász sem merte bántani. Helyezd a szent kereszt táblácskáját testedre, ha ellenségeid közelednek s ők olvasván azon a feliratot: „Ne bánts, a Megváltóé vagyok!” azonnal leteendik a fegyvert.

Ezen s hasonló érzelmekkel vegyünk részt e magasatos ünnepélyen; maradjon ez örömteljes nap mindig emléktűnkben; tanítsanak meg a magas tornyokra tűzött keresztet földi feladatunkra, erősítsenek az ellenséggel való küzdelemben és segítsenek győzelelmről-győzelemre, míg az örök koronát el nem nyerjük Attól, ki a keresztben éretttünk eleget tett. Amen.

A közönség mély ábitattal hallgatta a szent beszédeket.

A beszédek után előléptek Ullrich Vince és Angyal János, az újtemplom építő-mesterei, mindegyikük felvett egy-egy keresztet és oda vitték a tornyokról lelógó, fenn a csúcson csavarban elhelyezett kötélhez. A keresztet a kötélhez kötötték. Ekkor megszólalt a filharmonikusok fuvó zenekara és ennek hangjai mellett a keresztet megindultak a magasba.

Angyal és Ullrich felmentek a torony csúcsára. A templom belsejében levő lépcsőkön az erkélyig haladtak fel, innen kilépve, az állványokon és létrákon kúsztak fel — szakadó esőben. A közönség meglepetéssel látta bátorságukat és ügyességüket. Folyton szakadt az eső, de mikor a keresztet a torony faalkotmányához értek, még nagy szél is támadt, a keresztet elkezdtek himbálózni és a közönségben nagy aggodalom támadt. Végre felértek a keresztet és úgy Angyal, mint Ullrich egypár perc alatt elhelyezték a keresztet.

Hála az isteni gondviselésnek, semmi baj nem történt és a mennyire a szakadó esőben ki lehetett venni, még jó kedvük is volt és kalapjukat lengették, felkőszöntöket mondtak, éltették pedig XIII. Leó pápa Őszentségét, dicsőségesen uralkodó apostoli királyunkat, I. Ferenc Józsefet, Kalocsa áldott lelkű érsekét, Császká Györgyöt, Hauke Imre a bizottság nagyérdemű elnökét és Fejér Gyula köztiszteletben álló apát-plébánost, melyre a feleletet az égi háboru zöngése és a közönség harsány éljenzése adta meg.

Az ünneplő polgárság nevében Hauke Imre beszédben méltatja Császká György érsekünknek a zombori újtemplom céljaira tett nagylelkű adományait és áldozatkészségét és indítványozza, hogy az építő-bizottság Császká György érseket sürgöny útján üdvözölje.

Nagyméltóságu

dr. Császká György érsek urnak

Kalocsán.

Nagyméltóságod atyai támogatása mellett épülő újtemplomunkra most tesszük fel a kereszt szent jelét, hogy hirdetője legyen a hieik buzgalmanak és Nagyméltóságod határtalan bőkezűségének. Ez alkalommal végtelen hálával telve Nagyméltóságod iránt, fiui bódolattal és szeretettel van szerencsénk üdvözölni és kívánni, hogy gondoskodó áldozatkészségét, a Mindenható áldásainak mérhetlen bőségével jutalmazza meg.

Az ünneplő polgárság nevében:

Hauke Imre s. k., polgármester.

Erre Hauke Imre polgármester üdvözlő Angyal János és Ullrich Vince építőmestereket és elismeréssel szól kiváló munkásságukról és egyuttal átadja nekik a keresztet feltevőinek az aranygyűrűket és két öltözetre való fekete ruhát.

Végül még köszönetet mond Meszner István apát-plános kerületi esperesnek a kereszt felszenteléseért, úgy Muzsik István, Agatits Boldizsár és Pfaltz Jakab káplánoknak az alkalmi szent beszédek megtartásáért és imaszerű fohászszal kérte a Mindenható Istennek bőséges áldását a templom építkezéseinek befejezésére.

A bokréta-ünnepélyt sem lehetett a nagy eső miatt a szabadban megtartani. A közönség nagy része az újtemplomba menekült, itt

Sok pénzt lehet megtakarítani, nem kell piszkos ruhában járni. Magyarázat 8. oldalon.

kapták meg a munkások kendőiket és igen sok szentképet osztottak ki emlékül. Este a Szemes-féle vendéglőben a templom munkásait megvendégelték.

Jóval az ünnepély után alig egy negyed-órától tisztulni kezdett az ég és az alkonyuló nap utolsó sugarai fényességgel sugározták be a szent keresztet, az isteni szeretet örökkévalóságának szent symbolumát.

A keresztzentelés és feltűzés a templom építésének történetében egy nevezetes fordulat előjele, hogy az Isten háza nemsokára teljesen készen fog állani és be fogják ott nemsokára mutatni Jézus emlékezetére és imádására a véremlékű áldozatot.

Ezen ünnepi fordulón hálás elismeréssel adózik városunk bithű közönsége az újtemplom építő-bizottság elnökének, Hauke Imre polgármesternek, ki a bizottságot ritka kitartással és buzgósággal vezette. Érdekes az újtemplom történetében, hogy mikor alapkövét letették, Hauke Albert, polgármesterünk boldog emlékével édes atyja neve van a bizottság tagjai között és most, mikor a templom tornyain feltűzve vannak a keresztet, Hauke Imre, a fiú, az építő-bizottságnak az elnöke.

A bizottság munkájából az oroszlanrészt Falcione Lőrinc alelnök vette ki magának és örömmel látja évtizedes törekvésének és munkásságának szép eredményét. A közönség főleg őt vette körül lelkes ovációval.

Latinovits Szaniszló, a bizottság jegyzője is teljesen megérdemli közönségünk elismerését, ép úgy Ullrich Vincze és Angyal János építőmesterek is, a kik az építés munkáját pontosan és lelkiismeretesen, kifogástalanul végezték.

Tisztelgés a főispánnál.

Az újtemplom építő bizottság Hauke Imre polgármester, bizottsági elnök vezetése alatt Falcione Lőrinc alelnök, Latinovits Szaniszló jegyző, id. Heindlhofer Róbert, dr. Donoszlovits Vilmos és Odry János bizottsági tagokból álló küldöttség tisztelgett szombaton délelőtt Latinovits Pál főispánnál.

Hauke Imre az építőbizottságnak egyik legközelebb megtartott ülésének egyhangú lelkes határozatából kifolyólag szép szavakban tolmácsolta az építőbizottságnak hálás köszönetét Latinovits Pál főispán urnak lelkes buzgalmaért és fáradozásáért, a melylyel az újtemplom építésének ügyét nagyban előmozdította és vármegyeszék megindított nagy eredményű gyűjtése által nagy mérvben elősegítette.

A bizottság ezen halálját jegyzőkönyvében örököltette meg és ezt az alább közölt iratban nyújtotta át a vezető polgármester.

A főispán ur rendkívüli szíveséggel fogadta a küldöttséget és kijelentette, hogy örömmel járult hozzá a vallásos szent cél előmozdításához és anyagi támogatásához.

Az építőbizottság irata így szól:

Méltóságos Főispán úr!

A zombori római katolikus újtemplom építkezési bizottsága folyó évi július hó 13-án tartott ülésében a legmeglepőbb örömmel értesült arról, hogy Méltóságod — kegyes készséggel megindított gyűjtésének eredményeként — 8244 kor. 70 fillért adott át a bizottság elnökének kezébe.

Midőn Méltóságod legsúlyosabb viszonyaink közepette általánosan ismert hitbuzgóságával és atyai jóindulatával, segítő kezét felénk nyújtotta: megvultunk győződve arról, hogy mint minden, úgy ezen érdekünkben

megindított lépésén is Isten áldása lesz. És ezen hittünkben nem is csalatkoztunk; mert hisz az eredmény legvérmesebb reményeinket is felülmulja és lehetővé tette azt, hogy oly munkálatokat is foganatba vehettünk melyekről Méltóságod kegyes közreműködése nélkül még csak álmodni sem mertünk volna; és ennek folyamánként most már reményesgtünk van arra, hogy Istennek e méltó hajlékát rövid időn belül minden akadály nélkül átadhassuk a híveknek, hogy benne az Ő neve mindörökké dicsérettessék és magasztaltassék.

Bizottságunk fentemlített ülésén egyhangú és lelkes örömmel kimondotta és határozattá emelte azon — minden tagjának lelkében önkéntelenül tamadt — kívánságát: hogy Méltóságodnak ezen a szent ügy érdekében tanúsított fáradságos és rendkívül eredményes, határtalanul nagy lelki közreműködéséért a legigazabb, legnagyobb és mérhetlenül mély háláját kifejezi, azt az utódoknak buzditó példának jegyzőkönyvében, valamint a torony gömbjében elhelyezett emlékiratban megörökíti — és írásba foglalt köszönetét a bizottság összes tagjaiból alakult küldöttség útján Méltóságodnak személyesen átnyújtja.

Kérjük Méltóságodat, fogadja lelkünk megindulásából keresetlen szavakba foglalt hálás köszönetünket, melynek kifejezése mellett szívünk legmélyéből azon őszinte könyörgést intézzük az Egek Urához: tartsa meg Méltóságodat valamennyiünk által végtelen nagyra becsült kedves övét, — szeretett hazánk és a kormányzatára bizott törvényhatóságok javára hosszú időközön keresztül, hogy időtlen időig igaz örömmel szemlélhesse azon magasztos művet, melynek létesítéséhez Méltóságod örökemlékü jóakarásával oly hatalmas arányban hozzájárulni kegyes volt. — Méltóságodnak a templomépítési bizottság 1902. évi július hó 13-án tartott ülésén, leghálásabb lekötellezettjei az építkezési bizottság nevében: Hauke Imre s. k., elnök.

H i r e k.

Kinevezés. Ófelsége a király Ernuszt Gyula belléi kir. járásbíró a szabadkai kir. törvényszékhez bíróvá nevezte ki.

Új adminisztrátor. Az érseki hatóság a Kurka Károly elhunytával megtre sedett mélykúti plébániára Kindl Ferenc káplánt adminisztrátorrá kinevezte.

Áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Eichner Zsigmond turóc-szentmártoni állami felső kereskedelmi iskolai tanárt az újvidéki állami felső kereskedelmi iskolához és Bröder Gyula újvidéki állami felső kereskedelmi iskolai tanárt a turóc-szentmártoni felső kereskedelmi iskolához helyezte át.

Szerb tanfelügyelő választás. A karlócai szerb egyházi kongresszus a budai és bácsi egyházmegyék tanfelügyelőjévé Györgyevits M. újvidéki felső leányiskolai tanítót választotta meg.

Új gazdasági tudósító. A földmívelésügyi miniszter Zambauer Agoston újvidéki főgimnáziumi tanárt, az „Újvidék“ szerkesztőjét, Újvidék területére nézve a gazdasági tudósítói tiszttel megbizta.

A megrövidített Bács-Bodrogh vármegye. Nehogy azt gondolják olvasóink, hogy a mi szeretett vármegyénket valami nagy kalamitás érte, sietünk kijelenteni, hogy a megrövidítés ugyan igaz, de mindössze egy betűből áll. A belügyminiszter az 1898. évi IV. t. c. 2 §-a alapján elrendelte, hogy a „Bodrogh“ szóból a „h“ betű elmaradjon és így vármegyénk neve a jövőben „Bács-Bodrog“ lesz.

Eljegyzés. Büchler Izsó eszervenkai lakos eljegyezte Bock Ármin ottani kereskedő leányát, Irént.

Milán király sirjánál. Újvidékről írják: Több száz belgrádi polgár családjukkal tegnapelőtt kirándultak a kies fekvésű Krusedolba, hogy Milán király, a szerbek első koronás uralkodójának sirján emléktámpet üljenek. A kirándulók zömét a belgrádi „Brankó“ dalegyet képezte, mely egyesület Milán király sirjánál gyászadalokat énekelt. A Brankovich patriarcha a kivonult püspöki kar és papság celebrálása mellett gyászmisét olvasott a sirnál. Ezt újból a „Brankó“ énekszámai követték. Krusedolból a nagy néptömeg árként hömpölygött Újvidék felé, hol a város nevezetességeit tekintették meg. Ugyanaznap este külön hajóval visszautaztak Belgrádba.

Fegyvergyakorlat és töltenyvel. Jankováról írják: A szabadkai m. kir. 6. honvédegyalozred, melynek állományában van a zombori honvédszázalj is Halas és Jankovác határában, a szegedi m. kir. 5. gyalozred pedig Mélykut határában szerdán reggel 6 órától este 7 óráig és töltenyvel lögyakorlatokat tartottak, mely időtartama alatt a löterületre lépni, azon jöszágot legeltetni vagy azon tartózkodni meg volt tiltva. Mindeufelé szuronyos örök voltak felállítva és megakadályozták a közlekedést.

A burok taborából Zomborba. Két francia alattvaló, névszerint Auguste Mellner és Louis Roux időzik Zomborban. A zombori járás főszolgabírája Tarczay Dezső és városunk polgármestere Hauke Imre meggyőződve a bemutatott okmányokból arról, hogy a nevezettek tényleg a bur-angol háboru színhelyéről jönnek s ott harcoltak, megadta az adománygyűjtési engedélyt. A harcok, mint állítják, résztvettek a spionkopi, blomfonteini s még több más ütközetben. Trisztben tették lábukat osztrák földre. Innen jöttek hazánkba, hol jó ideje adományokat gyűjtve időznek, szerintük azért is, hogy meggyőződjenek ők is arról, vajjon igaz-e az, hogy a magyar nemzet annyira és szívből rokonszenvezik a franciákkal. Persze, pompás francia nyelven tartott előadásuk minden szaváért nem kezeskedünk. A rokonszenves külsejű két francia bur harcos innen Budapestre utazik.

Kompközlekedés Zentán. Karácson Gyula vármegyei alispán leiratot intézett Zenta városhoz, melyben közli, hogy a város kérelme folytán a hid leszakadása következtében megakadt közlekedés helyreállítására kompközlekedést fog létesíteni Zenta és Csóka közt. A műszaki okmányokat f. évi július 20-ától kezdve 30 nap egymásután közszemlére teszik ki a polgármesternél, hol azokat a délelőtti és délutáni hivatalos órák alatt bárki megtekintheti. S ha valakinek észrevétele van rá, vagy írásban terjesztheti be az alispánhoz a közszemlére tétel ideje alatt; vagy pedig aug. 8-án, amikor az alispán, vagy megbízottja elnökléte alatt d. e. 9 órakor Zenta város tanácsstermében ez ügyet tárgyalják, élőszóval terjesztheti elő észrevételeit.

A Ferenc-csatorna halottjai. Cservenkán a Ferenc-csatorna egyszerre két ártatlan áldozatot ragadott el, egy negyedfél s egy négy éves fiúcskát, kiket szüleik, mielőtt aratásba mentek, a nagyapa őrizetére bízta. A nagyapa lelkiismeretesen teljesítette is felügyelői kötelességét s midőn a fiúcskák fürödni kéredeztek, határozottan s szigorúan megtiltotta nekik. Midőn azonban az öreg estefelé tüzet rakott, hogy a maga s a fiúcskák számára meleg vacsorát készítsen, felhasználta ezen pillanatot s a kerten fel a csatornához szöktek, magukkal cipelve az egyiknek két éves testvérét is, ki a parton állva vigyázott a ruhára. A négy éves Loos György megfogta unokaöccsét, Loos Dani kezét s így indultak neki a víznek; de alig hogy néhány lépést tettek, megcsuszta s hirtelen elmerültek a mély vízben. A parton állott két éves fiúcska hazavitte az egyik áldozat ingét, a megrövidült nagyapa persze segítségükre sietett, de mire odaért, mindkét gyermeknek nyoma veszett; alig félóra keresés után megtalálták a két holttestet. A hivatalos boncolás után f. hó 17-én temették el őket óriási részvét mellett — közös sirba.

A zentai hid katasztrófája. Ez év március havában részletesen tárgyaltuk az akkor leszakadt zentai Tisza-hid ügyét. A hid leszakadásának kérdésében sok különböző vélemény hangzott el szakkörökben és a napi sajtóban. A szakvélemények között nem utolsó helyet foglal el Jassinger J. mérnöknek legutóbb megjelent tanulmánya a zentai hid rombadőlésének okairól. Jassinger a hid leszakadásának okát a hidepítés azon sarkalatos hibájának tudja be, hogy a Tisza jobbpartján levő hidfő csak folytatása tulajdonképp a hidon aluli partfalnak, amelynek a hidon felül folytatása nincs. Partbiztosítás nem volt s így a hidon felül a hidfőt semmi sem védte. A védtelen hidfőt megtámadta a Tisza erős sodra, amelynek vajúképessége a hid előtt levő kanyarulat folytán a rendesnél sokkal erősebb. A kivájas processusát Jassinger így írja le: A Tisza kijávitásának ott nyilvánult káros hatása, a hol az a zentai hidfő felső részét érte. A kivájas következtében itt mélység támadt és a hidfőnek folyó víz a legközelebbi cölöphöz szorított, ezt azonban egy kőhányás védvén, alamosható nem volt; az itt érvényesülő ellenállás következtében tehát a folyó vize ismételt eltereltetett és a hidfő alsó végére szorított, a hol a partfal egy beugró öblözetet képez. Ezen öblözetben most már egy örvény keletkezett, amely a talajt e helyen a partfal alapját is meghaladó mélységre vájta ki. Ehez járult még a folyó vajú működése a zentai hidfő felső lábánál is. A kettő együttesen a falazat alapja alatt a talajban oly mozgásokat idézett elő, amelyeknek a hidfő ellenállani nem volt képes, miáltal annak szilárd állása veszélyeztetve volt és hidtartó képessége megszünt, míg végre a földmozgások behatása folytán a zentai parthoz legközelebb fekvő hidnyílás bedőlt.

Biró és ügyvéd párba. A Szeged és Vidéke írja, hogy Baján néhány nappal ezelőtt véres kimenetelli párba volt egy szabadkai törvényszéki bíró és egy bajai ügyvéd közt, melyben a bíró súlyosan megsebesült. A párba előzményeiről az idézett lapnak Bajáról a következőket írják: Az elmúlt vasárnap átlátogatott Bajára egy szabadkai törvényszéki bíró. A teljes napot Baján töltötte a bíró és este, mielőtt visszautazott volna Szabadkára, betért egy vendéglőbe vacsorázni. Az étteremben a bíró több ismerősével találkozott, a kikkel társalgásba elegyedett. Beszéd közben az egyik ismerőse megkérdezte a törvényszéki bírót, hogy tetszik e neki Baja?

— Baja szép város — mondotta a bíró és megjegyezte — csak azt a zsidógyereket ne választották volna meg képviselőnek.

Alig tette meg ezt a megjegyzést a bíró, a másik asztal mellől fölállott N. L. dr. bajai ügyvéd, odament a törvényszéki bíróhoz és bemutatta magát, rászólt:

— Véletlenül hallottam azt a megjegyzést, melyet ön Reich Aladár országos képviselőre tett. Fölvívom önt bíró ur, hogy a megjegyzését azonnal vonja vissza.

A bírót először meglepte az ügyvéd föllépése. Később azonban kereken kijelentette, hogy nem von vissza semmit. Az ügyvéd erre megtámadta a bírót. Nekiugrott és mielőtt védekezni képes lett volna, arcultította. Ennek a vendéglői botránynak lett aztán a folytatása a párba. A szabadkai bíró még aznap este provokálta az ügyvédet. A segéddek kardpárbaiban állapodtak meg, a melyet másnap már megis tartottak. A párba a bajai honvédelvassági kaszárnyában folyt le és a szabadkai törvényszéki bíró súlyos megsebesüléssel végződött. A bíró és az ügyvéd a párba után nem békültek ki egymással.

Zombori statisztika. A zombori kir. anyakönyves hivatalból nyert adatok szerint folyó év első felében 1902. évi január hó 1-től június hó 30-áig 113 pár vette fel a városunkra és a halál 389 egyén életét oltotta ki. A születések száma e szerint 76-al haladja túl az elhaltak számát.

Röpirat Brankovits patriárka ellen. Dr. Gruics János hírlapíró — ki érdemelte meg a szabadságbüntetést, én, vagy Brankovits György patriárka? — címen ismét egy röpiratot adott ki, melyben régi vádjait megújítja.

Műkedvelői előadás. Az ó-szivaci ifjuság július hó 27-én a Huber szálloda összes helyiségeiben a Kossuth-szobor javára táncmulatsággal egybekötött műkedvelői előadást rendez. Színre kerül: Kisfaludy Karoly Csalódások című 4 felvonásos vígjátéka.

Eljegyzés. Kassovitz Miska a szabadkai takarékos és hitelintézet könyvelője eljegyezte e hó 15-én özv. Stern Antalné leányát, Iduskát Ujvidekről.

Növénytermelési kísérletek. Az országos m. kir. növénytermelési kísérleti állomás, a jobb kultúra növények tenyésztése, egy a műtrágyafélék kipróbálása és általánosítása céljából minden évben összehasonlító termelési és trágyázási kísérletekkel szokott praktikus gazdákkal végeztetni. Az állomás e végből 1—1 hold bevezetése szükséges magot (a különféle kalászosok, répa, tengeri burgonya félekből stb.) illetve gumót, a műtrágyázási kísérletekhez pedig 1—1 holdra szükséges műtrágyát oszt ki ingyen a kísérletre vállalkozó gazdáknak. Ezen kísérleteket ez év őszén, illetve a jövő év tavaszán a földmivelésügyi miniszter megindítani óhajtván, azt hisszük, hogy vármegyénk uradalmainak intézősége, vagyis középbirtoikosainak érdekében áll ezen kísérletezésben résztvenni, a miért is a mennyiben arra vállalkoznak, vármegyénk gazdasági egyesületi titkári hivatalánál jelentkezhetnek, mely minden e téren felszerelhető véleményt nyilvánít, különösen, hogy melyek az egyes vidékeken termelt kulturnövények és mily kísérletek tétele mutatkozik szükségesnek? közszóval fogad.

Gőzgépezők és kazánfűtők képesítő vizsgái Szegeden, július hó 27-én délelőtt 9 órakor fognak megtartatni a vasuti hidnál levő városi vízműtelep helyiségeiben. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a kerületi kir. iparfelügyelőséghez (Szilágyi-utca 1. sz.) küldendők.

Tűz. A Ferenc-esatorna végpontján B.-Földvár alatt épült esatornai műmalom e hó 18-ára virradóra porrá égett. A műmalom Pethő (Putz) Albert nagy szakértelemmel építette mintegy 15 év előtt és az általa őrlött liszt jóságáról az egész Alsó-Bácskában nagy elismerésnek örvendett. A malom már 3 év óta bérbe van adva és ugyanezen bérlő társaság Pethőtől örök áron meg is vette és csak néhány nap előtt vette teljesen birtozába. A romboló tűz egy petróleumos lámpának szétrobbanásából keletkezett. A főmolnár — a mint halljuk — éjjeli 3 órakor a cylinder házban bizonyos szükségessé vált javítással foglalkozott, a midőn a lámpa elpattant és az olajos farészek nyomban tüzet fogtak és egy pillanat alatt lángtengerré vált az egész malom belseje úgy, hogy a főmolnár csak nagynehezen birt menekülni. Néhány perc lefolyása alatt már az egész malom lagokban állott és messzire bevilágított a hajnalodó éjszakába. A kár ma még meg nem állapítható. A ház és malomfelszerelések biztosítva vannak.

Lentermelés. A rostos (fonalas) lentermelésének előmozdítása végett a földmivelésügyi miniszter Oroszországból még a folyó évi nyár végén vetőmagot hozatni és a gazdák között kiosztani szándékozik, a melynek termése Szepes-Olaszi (Szepes m.) Tany-Nemes-Ócsa (Komárom m.) Székely-Keresztur (Udvarhely m.) és Eszék (Verőce megye) vasuti állomásokon Fiedler János kezelése alatt levő gyárakban (Eszékre 1 korona beviteli vám mellett 100 kgrmért áztatás nélkül kőrös állapotban értékesíthető.) Azon lentermelők, kik ily lenmagot kapni óhajtanak, f. é. szeptember hó 1-ig Fűredy Lajos kassai m. k. gazdasági szaktanárnál kell, hogy bejelentésük; a kik pedig a kedvezményes lentermés értékesítése, szállítása stb. iránt érdeklődnek, forduljanak vármegyénk gazdasági egyesületéhez, a hol bővebb felvilágosítást nyerhetnek.

Előjegyzés és felvétel a zombori felső keresk. iskolában. Tekintettel arra, hogy egy osztályba csak 40—40 tanuló vehető fel, az előjegyzések az egész szűnidő folyamán, a beiratások pedig szeptember hó 1., 2. és 3-án történnek. A felső keresk. iskola első osztályába oly tanulókat vesznek fel, akik a gimnázium, reál vagy polgári iskola négy osztályát sikerrel végezték el; az intézet felső osztályának tanulói a tanév végén a vallás- és közoktatási és a keresk. miniszterek biztosai jelenlétében erettség vizsgálatot tesznek. A zombori illetőségű tanulók tandíja 40 korona, a vidékieké 60 korona, amely összeg előleges félelvi részletekben is lefizethető. Ezenkívül fizetendő: felvételi díj fejében 4 korona, a tornázás és vivás tanításáért 4 korona, ifjusági könyvtára 2 korona és az év végén kiadandó értesítőre 1 korona. Előjegyzés alkalmával a felvételi, könyvtári és az értesítőre fizetendő díj, összesen 7 korona előre lefizetendő. Szegénysorsu, jó előmenetelt tett tanulók teljes tandíjmentességben részesülnek és tankönyvekkel is ingyen láttnak el. Minden egyéb nézve irasbeli vagy szóbeli megkeresésre az igazgatóság készséggel ad felvilágosítást és szívesen ajánl vidéki szülőknek tisztességes családokat, melyek tanulókat teljes ellátásra elfogadnak. A helyek megválogatásánál kiváló gondot fordít az igazgatóság arra, hogy a tanulók a helyben elterjedt magyar, német és szerb nyelveket otthoni társalgás útján is könnyen elsajátíthassák.

Megzavart betörők. Folyó hó 5—6-ára menő éjjelen Széna Jakab, Dietrich Dániel és Kétel Jakab ó-kéri lakosok, utcafelől ablakait ismeretlen kóbor cigányok lopási szándékból betörték, azonban fenti egyének észrevettek, lármát csaptak, mire a rendőrség ott megjelent és a gonosztevőket üldözébe vette, elfogniok ugyan nem sikerült, mert a sötét éj homályában elmenekültek. A csendőrség és rendőrség erélyesen nyomozza a tetteseket.

Mák és mézkereslet. Gazdáink, a kik nagyobb mennyiségű mák és méz felett rendelkeznek és azokat áruba bocsájtani hajlandók, forduljanak az „Első Szegedi Mezőgazdák paprika és egyéb termények ellátó és kiviteli Szövetkezetéhez”, mely vélt készpénzfizetés mellett eszközli.

HIRDETÉSEK.

A zombori kir. törvényszék elnökétől.

1060. sz. eln. 1902.

Árlejtési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék elnöksége részéről közhírré tételik, hogy a zombori kir. törvényszék, kir. járásbíró, kir. ügyész és a hozzátartozó börtön helyiségeinek fűtésére 1903. évre szükséges összesen 678-5 köbméter jó minőségű egészséges száraz tűzifa szállításának biztosítása iránt az árlejtés f. évi augusztus hó 22 ik napján délelőtt 9 órakor fog a kir. törvényszék polgári tanácstermében megtartatni. — A tűzifa kikiáltási ára köbméterenként és pedig tölgyfáé 6 kor. 50 fil., a cserfáé pedig 6 kor. 61 fillérben állapítatik meg.

Árlejtési szándékozók tartoznak az árlejtés megkezdése előtt 468 kor. bánatpénzt készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. c. 4. §-ában jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezébe letenni.

A szállításra vonatkozólag netán beadandó zárt ajánlatok szabályszerűen kiállítva s bánatpénzzel felszerelve az árlejtés megkezdéséig fogadtatnak el s azon kijelentést kell tartalmazniok, hogy az árverési feltételeket ajánlattevők ismerik. Az árlejtési feltételek a délelőtti hivatalos órák alatt a kir. törvényszéki irodaigazgató helyiségében megtekinthetők.

Zombor, 1902. július 9-én.

Gozsdu Elek,
elnök.

7652 szám.
tkvi 1902.**Árverési hirdetmény.**

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Masirevits Péter végrehajthatónak Onodi Józsefné szül. Bálint Erzsébet végrehajtást szenvedő elleni 528 korona tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék és járásbíróság területén levő s Gyulafalván (Kis-Sztapár pusztá) fekvő, Kis-Sztapár pusztá 285. számú telekkönyvében A. I. a. foglalt 4/480., 4/1020. és 4/1202. hr. számú 8 hold 934 □ öles jószágtestből Onodi Józsefné szül. Bálint Erzsébetet megillető jutalékra az árvevést 3302 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1902. évi augusztus hó 27-ik napján délelőtti 10 órakor Gyulafalva községében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul eladatni nem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 210 kor. 40 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. szám alatt kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Zombor, 1902. július hó 4-én.

A kir. tvszék mint telekkönyvi hatóság.

Hetteszheimer,

kir. tszéki bíró.

5304. szám.
kig. 1902.**Pályázati hirdetmény.**

Ada község külterületén — a szállásokon — betöltendő községi szülésznoi állásra pályázatot nyitok, — s felhívom azokat, kik ezen 200 (kettőszáz) korona fizetéssel és a megállapított látogatási díjak élvezésével egybekötött állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám legkésőbb **folyó évi augusztus hó 25-ig** nyújtsák be, mert a később érkezők figyelembe nem vétetnek.

Zentán, 1902. július hó 6-án.

Dr. Mikosevits Kanut,

2—2

főszolgabíró.

680. szám.
1902.**Árverési hirdetmény.**

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. járásbíróság 1902. évi V. 193. számú végzése következtében dr. Gombos Ignác zombori lakos ügyvéd által képviselt Pach Emánuel bécsi lakos javára Scherer Ferenc zombori lakos ellen 450 korona és járuléka erejéig foganatosított biztosítási végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 5590 koronára becsült butorárúkol álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori tek. kir. járásbíróság V. 193/5 1902. sz. végzése folytán 270 kor. 79 fill. hátralékos tőkekövetelés, ennek 1902. évi június 3. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 22 kor. 50 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Zomborban adós üzletében leendő eszközzésére 1902-ik évi július hó 28-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Zomborban, 1902. évi június hó 28-án.

Styrum Mór,

kir. bir. végrehajtó.

A radisicsi utcában fekvő 94. számú ház (ezelőtt Heinecz-féle) bérbeadó, esetleg eladó. Bővebb felvilágosítás nyertető HEINDLHOFER R. üzletében.

A zombori kir. törvényszék elnökétől.

1059. sz.

eln. 1902.

Árlejtési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék elnöksége részéről közhírré tétetik, miszerint a zombori kir. törvényszék, kir. járásbíróság és kir. ügyészség egy a fogház helyiségeinek ki-

726. szám.

1902.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. járásbíróság 1902. évi V. 994/2. számú végzése következtében dr. Mayer Nándor zombori lakos ügyvéd által képviselt Holl Henrik új-szivaci lakos javára Vlaskalits Vajkóné ó szivaci lakos ellen 55 kor. és járuléka erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 6000 koronára becsült 1 gépből álló ingóság nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori tek. kir. járásbíróság V. 994/2. 1902. számú végzése folytán 55 korona tőkekövetelés és eddig összesen 36 korona 47 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig O-Szivacon adós né lakásán leendő eszközzésére 1902. évi augusztus hó 1-ső napjának délutáni 3^{1/2} órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Zomborban, 1902. évi július hó 17-én.

Styrum Mór,

kir. bir. végrehajtó.

11643. sz.

P. 1902.

Hirdetmény.

A szabadkai kir. törvényszék mint urbéri bíróság közhírré teszi, hogy Béregh község határában levő urbéri birtokok tagosítása céljából a tényleges birtokosoknak az 1836. évi X. t. c. és az 1871. évi 53. t. c. értelmében leendő megszavaztatása céljából határnapul **1902. évi augusztus hó 4-ik napjának délelőtti 9 órája** Béregh községéhez kitűzetett annak megállapítása végett, hogy a birtokosok birtokszerinti többsége kívánja-e a tagosítást.

A nem szavazók a tagosítást kívánókhöz számíttatnak, a kiskorúak és gondnokság alatt állók helyett azoknak igazolt gyámja vagy gondnoka szavazhat.

Meghatalmazott által való szavazáshoz elégséges a községi eljárárság által hitelesített meghatalmazás is.

A szavazási lajstrom elkészítése Béregh községében kiküldött bíró által 1902. évi augusztus hó 2-ik napjának d. e. 9 órájkor fog megkezdetni, a mikorra az érdekelt felek, illetve birtokosok érdekeik megóvása és a szükséges felvilágosítások megadhatása céljából meghivatnak.

Szabadkán, 1902. évi július 11-én.

Pánczél Zoltán,

jegyző.

Marián,

3—2 h. elnök.

világításához 1903., 1904. és 1905. évekre szükséges évenként körülbelül 1000, azaz : egy ezer kilogramm tisztított kőolaj szállítása iránt **1902. évi augusztus 23-án délelőtti 9 órakor** a kir. törvényszék polgári tanácsstermében árlejtés fog megtartatni.

Árlejtési szándékozók tartoznak az árlejtés megkezdése előtt 50 korona bánatpénzt a kir. törvényszék elnökének kezéhez letenni.

A szállítás elnyerése iránt netán beadandó zárt ajánlatok a bánatpénzzel felszerelve s szabályszerűen kiállítva az árlejtés megkezdésének órájáig a kir. törvényszék elnökségénél nyújtandók be.

Az árlejtési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. törvényszék irodaigazgatójának helyiségében tekinthetők meg.

Zomborban, 1902. július 9-én.

Gozdu Elek,

elnök.

11457. sz.

P. 1902.

Hirdetmény.

A szabadkai kir. törvényszék mint urbéri bíróság közhírré teszi, hogy Csataalja község határában levő urbéri birtokok tagosítása céljából a tényleges birtokosoknak az 1836. évi X. t. c. és az 1871. évi 53. t. c. értelmében leendő megszavaztatása céljából határnapul **1902. évi július hó 31-ik napjának délelőtti 9 órája** Csataalja községéhez kitűzetett annak megállapítása végett, hogy a birtokosok birtokszerinti többsége kívánja-e a tagosítást.

A nem szavazók a tagosítást kívánókhöz számíttatnak, a kiskorúak és gondnokság alatt állók helyett azoknak igazolt gyámja vagy gondnoka szavazhat.

Meghatalmazott által való szavazáshoz elégséges a községi eljárárság által hitelesített meghatalmazás is.

A szavazási lajstrom elkészítése Csataalja községében kiküldött bíró által 1902. évi július hó 30-ik napjának d. e. 9 órájkor fog megkezdetni, a mikorra az érdekelt felek, illetve birtokosok érdekeik megóvása és a szükséges felvilágosítások megadhatása céljából meghivatnak.

Szabadkán, 1902. évi július 11-én.

Pánczél Zoltán,

jegyző.

Marián,

3—2 h. elnök.

A zombori kir. törvényszék elnökétől.

1058. sz.

eln. 1902.

Árlejtési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék elnöksége részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a zombori kir. törvényszék, valamint a zombori kir. járásbíróság és a kir. ügyészség részére három évre, vagyis 1903., 1904. és 1905. évekre szükséges könyvkötői munkálatok biztosítása végett **folyó évi augusztus hó 26-ik napján délelőtti 9 órakor** a kir. törvényszéki épület polgári tanácsstermében árlejtés fog megtartatni.

Árlejtési szándékozók tartoznak az árlejtés megkezdése előtt 50 korona bánatpénzt a kir. törvényszék elnökének kezéhez letenni.

Írásbeli zárt ajánlatok kellőképpen kiállítva és bánatpénzzel felszerelve az árlejtés megkezdésének órájáig fogadtatnak el s azok a zombori kir. törvényszék elnökségénél nyújtandók be.

Az árlejtési feltételek a délelőtti hivatalos órák alatt bármely napon a kir. törv. irodaigazgatójánál tekinthetők meg.

Zombor, 1902. évi július hó 9-én.

Gozdu Elek,

elnök.

5822/1902. szám.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye Szeghegy községben trespésébe jött községi irnoki állásnak betöltése céljából pályázat hirdettek.

Ezen állás javadalmazása 600 korona. Felhívtnak a pályázni szándékozók, hogy sajátkezűleg irt, a vármegyei 6/1887. közgy. sz. szabályrendelet 6., 10. §-ának megfelelőleg felszerelt pályázati kérvényüket hozzám **f. évi augusztus hó 20-áig** annival inkább nyujtsák be, mivel később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

A választási határidő utólag fog kitűzteni. Bács-Topolyán, 1902. július hó 10-én.

Császár,
főszolgabíró.

3-1

1312. szám.

kig. 1902.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Vaskut községben trespésében lévő 2 rendőri állásra pályázat hirdettek. Felhívtnak pályázni szándékozók, hogy felszerelt kérvényeiket **f. évi augusztus hó 1-éig** tekintetes bajsai Vojnits Máté járási főszolgabíró urhoz Bajára nyujtsák be.

Ezen állások egyenként 600 korona, utólagos havi részletekben felvehető készpénz fizetéssel vannak javadalmazva. Megválasztandók rubázatukat saját költségükön tartoznak beszerezni.

Bács-Vaskuton, 1902. július hó 18-án.

Az eljárásság.

2518. szám.

1902.

Kész tűzifa eladási hirdetmény.

Alulírott m. kir. erdőhivatal részéről közhírré tétetik, hogy az alább megnevezett gondnokságok kerületében a jelzett erdei rakodókön készletben levő kemény dorongfa kisebb és nagyobb mennyiségben is eladó, még pedig:

I. A bezdáni m. kir. erdőgondnokságnál:
a) a béregli-szántovai erdei rakodón 8636 f³,
b) a kolluthi erdei rakodón 2770 f³,
c) a bezdáni klinkerut melletti rakodón 4237 f³.

Ezen három helyen felrakásolt dorongfának árszabályszerinti ára f³kor. 40 fil.

II. A doroszlói m. kir. erdőgondnokság kerületében a karavukovai alsóerdei rakodón 7836 f³ kemény dorongfa árszabályszerinti ára f³kor. 80 fil.

III. A palankai m. kir. erdőgondnokság kerületében:

a) a morgási erdei rakodón 1866 f³,
b) a plávnai szredna-sumai erdei rakodón 3624 f³ kemény dorongfa.

E két helyen lévő dorongfának árszabályszerinti ára f³kor. 50 fil.

A venni szándékozók forduljanak az illető m. kir. erdőgondnokságokhoz, kik a jelzett dorongfának elárúsításával megbizva vannak.

Apatinban, 1902. július hó 16-án.

M. kir. erdőhivatal.

Bács-Bodrogh vármegye alispánjától.

32,287. sz. alisp. 1902.

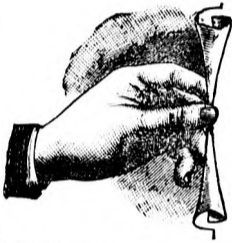
Pályázati hirdetmény.

A vezetésemre bizott vármegye központjában lemondás következtében megüresült és évi 660 korona fizetés, 60 korona lakpénz és 40 korona évi eszmapénz és természetben ruházattal (évente 1 sapka, 1 atilla, 2 kék nadrág, 1 vörös mellény, 1 teljes kanavász nyári ruha, valamint 3 évente 1 báránybéléses mente és 4 évente egy köpeny) avadalmazott központi hivataliszolgái állásra ezzel pályázatot nyitok és felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1873. évi II. t. c. 12. §-ában és ugyanazon törvénycikk 17. §-ának c) pontjában körülírt követelményeknek megfelelően szerkesztett kérvényeiket **1902. augusztus hó 31-ig** hozzám annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

Zombor, 1902. évi július hó 15-én.

Karácson s. k.,
kir. tanácsos, alispán.

3-1

A takarékoság és tisztaság kedvelői figyelmébe!

Használatban levő férfi-, női- és gyermekruhák továbbá ennyők, kentyűk, káptartási cikkek u. m.: függönyök, terítők, butorazúvetek, hímzések stb. gyakran használaton kívül helyzetnek esupán azért, mert megfoltosodtak, bepiszkolódtak, pedig azok vegyi tisztítással aránylag kevés költséggel ismét használhatóvá tehetők.

Ruhatisztítás vegyi úton!

A vegyileg tisztított ruhák eredeti színe, fénye és alakja (façon) megmarad, legyenek azok bármivel díszítettek is. Vegyi úton a zsír s egyéb peesetek tökéletesen eltávolíthatnak s ki van az az eshetőség zárva, hogy az eltávolított, illetve kioldott peesetek újból előtűnjenek.

Első vegyészeti ruhatisztító intézet

*—3

Tulajdonos:

Szabó Károly,
Zentán

Gyakran megtörténik, hogy ruhadarabok csak akkor küldetnek tisztítani, midőn a foltok eltávolítását már megkísérlettek, miáltal a szín, sőt maga a szövet is oly mértékben van megtámadva, hogy tökéletes tisztítás többé alig érhető el. Az ily darabok esupán jóállás nélkül tisztíthatók.

Csomagolás. Ha a tisztítandók dobozban küldetnek, úgy azok, ha a doboz megfelelő, ugyanazon dobozban küldetnek vissza, máskülönben a saját dobozkészítő műhelyemben előállított dobozokban, kellő vigyázattal csomagoltnak a küldemények. Csomagolásért saját költségemet számítom.

Átvételi elismervény. A küldemények átvételénél a t. rendelők értesítettnek s kívánatra közlöm a beküldött darabok tisztítási díját, mielőtt azok munkába vétetnek.

Elkészítési határidő. Rendes körülmények között 6-8 nap. Igen sürgős kivételnél a díjak költségét illetem arányában némileg magasabbak.

Bámulatos olcsóságok
a Párisi Árúházban Zomborban.
Legújabb!! Legújabb!!
Honi batisztok **26** méterje.
Francia batisztok **32** méterje.
Cosmanosi Levantin **26** méterje.
Uri és női divatcikkekben és vásznakban nagy választék.

Tisztelettel
Tuna Gusztáv,
a Párisi Árúház tulajdonosa Zomborban.

6-3